

6. Człowiek – istota płciowa

NA TEJ LEKCJI DOWIECIE SIĘ

- o przynależności każdego człowieka do płci męskiej lub żeńskiej,
- o pracach i zajęciach męskich, żeńskich i wspólnych.

Dziewczynka lub chłopiec

Kiedy rodzi się dziecko, położna odbierająca poród określa jego płeć, patrząc na narządy płciowe. „Ma pani śliczną córeczkę!” lub „Jaki piękny chłopak!” – słyszy szczęśliwa mama. Czasem rodzice już w czasie ciąży poznają płeć mającego urodzić się dziecka. Jest to możliwe dzięki technice ultrasonografii*. O tym, czy dziecko rozwija się jako chłopiec czy jako dziewczynka, decydują czynniki biologiczne (poznacie je w starszych klasach).

Rodzice ciesząc się z nowo narodzonego dziecka nadają mu imię – żeńskie lub męskie. Zwracają się do niego, używając form gramatycznych stosownych do płci („Umyłaś/umyleś rączki?”, „Czemu jesteś smutny/smutna?”), ubierają w częściowo zróżnicowane stroje, nazywają swoim kochanym synkiem lub kochaną córeczką. Dziecko szybko się orientuje, że ludzie dzielą się na dziewczynki i chłopców, kobiety i mężczyzn. Ma też poczucie przynależności do jednej z tych grup, czyli do płci męskiej lub żeńskiej. Czasem na pieszczotliwą uwagę: „Jesteś słodkim aniołkiem” – można usłyszeć rezolutną odpowiedź trzylatka: „Ja nie jestem aniołkiem, ja jestem chłopczykiem!”. Takie poczucie bycia dziewczynką lub chłopcem, a w życiu dorosłym kobietą lub mężczyzną, nazywamy tożsamością płciową. Tożsamość płciowa kształtuje się od urodzenia do dorosłości i wywiera decydujący wpływ na całe życie człowieka.

Czy zastanawialiście się, dlaczego ludzie dzielą się na kobiety i mężczyzn? Innymi słowy, czemu służy istnienie płci? Z punktu widzenia biologii istnienie płci służy jednemu celowi: posiadaniu dzieci. Wydanie na świat potomstwa jest jedną z najważniejszych funkcji wszystkich organizmów żywych. Również u człowieka jest to podstawowa funkcja życiowa. Dla bardzo wielu ludzi rodzicielstwo jest nieodłączną częścią dorosłego życia.

* Ultrasonografia (USG) – badanie obrazowe, które pokazuje kształt i wielkość poszczególnych narządów.

Męskie czy żeńskie

Niejedno z was pamięta z okresu przedszkolnego zabawy w dom czy szkołę. Wystarczyła odrobina wyobraźni, aby jarzębina czy kasztany stały się smakołykami, a siedzące na stołeczkach lalki i misie – uczniami. Mieliście swoje ulubione klocki, gry planszowe czy puzzle. Dla rozwoju dziecka istotne są również zabawy ruchowe. Dziewczynki chętnie sięgają po badminton lub skakankę. Dla chłopców atrakcyjniejsza jest piłka nożna, ale wiadomo, że powstają również dziewczęce drużyny futbolowe.

Małe dzieci lubią spędzać czas z rodzicami. Pomagają im w porządkach i innych czynnościach domowych. Dziewczynki chętnie pomagają мамie w kuchni, a chłopcy wspólnie z tatą naprawiają rower. Wielu chłopców również interesuje się przyrządzaniem potraw, komponowaniem sałatek i deserów. Potrafią zadziwić domowników inwencją przy organizowaniu przyjęć. Podział ról ze względu na płeć uległ przeobrażeniom, dlatego nie powinno też nikogo dziwić, że córka pomaga ojcu myć samochód lub odkurzać tapicerkę. I dobrze, że tak jest, ponieważ współczesność postawi przed młodymi ludźmi rozmaite obowiązki, których nie będzie można rozdzielić na męskie i żeńskie.

POLECENIA I PYTANIA

Pracujcie metodą burzy mózgów. Zastanówcie się:

- 1) jakie gry i zabawy najczęściej wybierają kilkuletnie dziewczynki, jakie chłopcy, a w jakich uczestniczą wspólnie;
- 2) jakie zajęcia w domu wykonuje najczęściej tata, jakie mama, a jakie prace wykonują razem.

